22.4.2020

Vzami 4 jogurtove lončke. Na njih nariši/napiši ali prilepi spodnje fotografije.

Pred sebe daj lonček s travo/ regratom. Katero živo bitje misliš, da bi ga pojedlo?

LONČEK poveznemo na lonček in to pomeni - pojedel.

Trave/regrata ni več, kobilica pa je še. Katero živo bitje, ki bi pojedlo kobilico? (Lonček, ki ima sliko kosa pokrije lonček s sliko kobilice.)

Katero živo bitje bo pojedlo kosa?

(Lonček, ki ima sliko lisice pokrije lonček s sliko kosa.)

Kaj pa misliš, kdo bi pojedel lisico?

Nekaj možnosti: ustrelil bi jo lovec, poginila bi, uplenil bi jo volk, morda jastreb, ….).

Sedaj si dobil prehranjevalno verigo. Kaj pa je to? Prehranjevalne verige kažejo, kako je eno živo bitje hrana drugemu. Sestavlja jo nekaj zaporednih členov, pri čemer je nižji člen hrana višjemu. Vse prehranjevalne verige se začnejo z rastlinami.

Rastline s pomočjo sonca in zelenega barvila proizvajajo hrano, ki je vir energije za življenje. Živali tega niso sposobne. Energijo dobijo tako, da jedo rastline ali druge živali. Žival, ki poje rastlino ali drugo žival, dobi s hrano energijo in »gradbeno snov«za življenje.

PRIMERI:

glive/gliva → veverica → orel

list → polž → jež → podlasica

list → gosenica → hrošč → muhar (ptica) → orel

cvet → metulj → sinica → sova

regrat → poljska miš → podlasica → lisica

alga → rak → jegulja → tjulenj → polarni medved → eskim

rastline → zajec → (lisica in človek)...

Na list zapiši naslov PREHRANJEVANJE ŽIVALI.
Nariši, **prehranjevalno verigo**, ki si jo naredil z lončki.

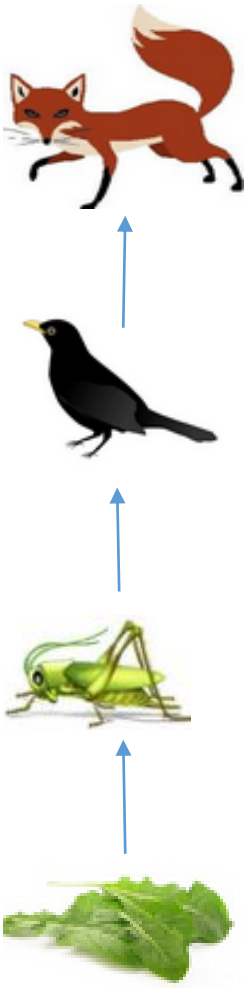

Oglej si še spodnje lončke. Kako bi jih zložil? Nariši v zvezek to prehranjevalno verigo.

(VIR: https://www.pinterest.com/pin/513480794989913440/)

To pa je **prehranjevalni splet**. Zakaj misliš, da mu rečemo tako?

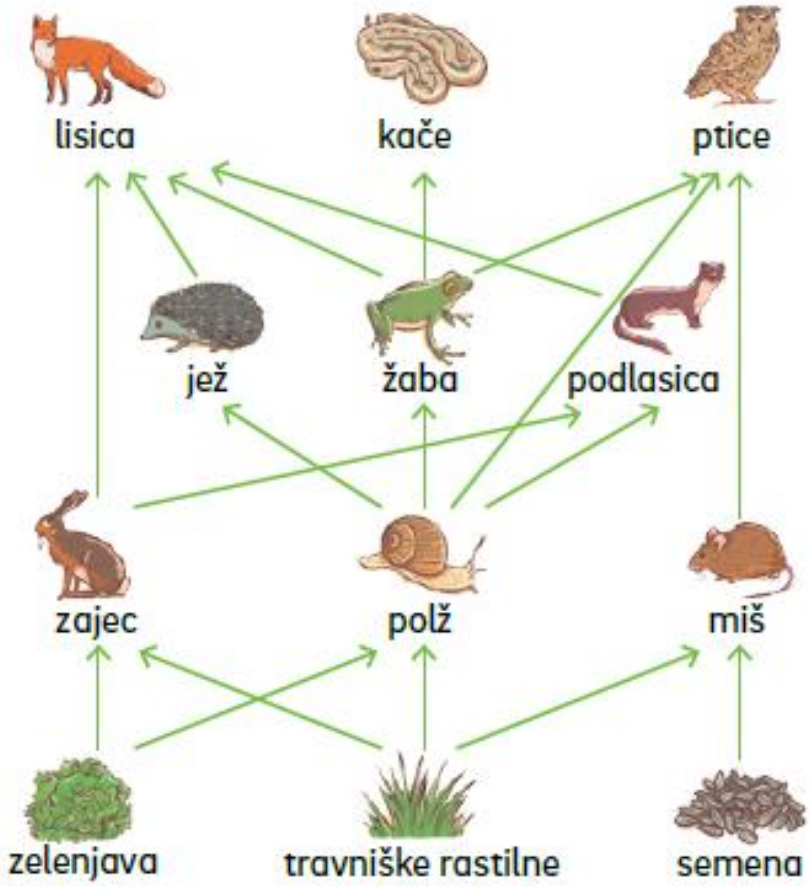

Kadar se prehranjevalne verige prepletajo jim pravimo prehranjevalni splet. Prepletajo se zato, ker se živali prehranjujejo z različno hrano in se pojavljajo v verigah na različnih mestih. Na ta način so vsa živa bitja na zemlji povezana v velik nepretrgan splet.

Izberi si tri živa bitja in povej s čim se hranijo in kdo se hrani z njimi.

Oglej si prehranjevalni splet in odgovori na vprašanja. **Odgovore zapiši na list v celih povedih.**

Kdo je na začetku prehranjevalne verige?

S čim se prehranjujejo živa bitja, ki so v prehranjevalni verigi na drugem mestu?

S čim se prehranjujejo živa bitja, ki so v prehranjevalni verigi na tretjem mestu?

S čim se prehranjujejo živa bitja, ki so v prehranjevalni verigi na četrtem mestu?

Oglej si še en prehranjevalni splet. Kaj bi znal povedati o njem?

© Modrijan založba, d. o. o.

Prehranjevalni spleti

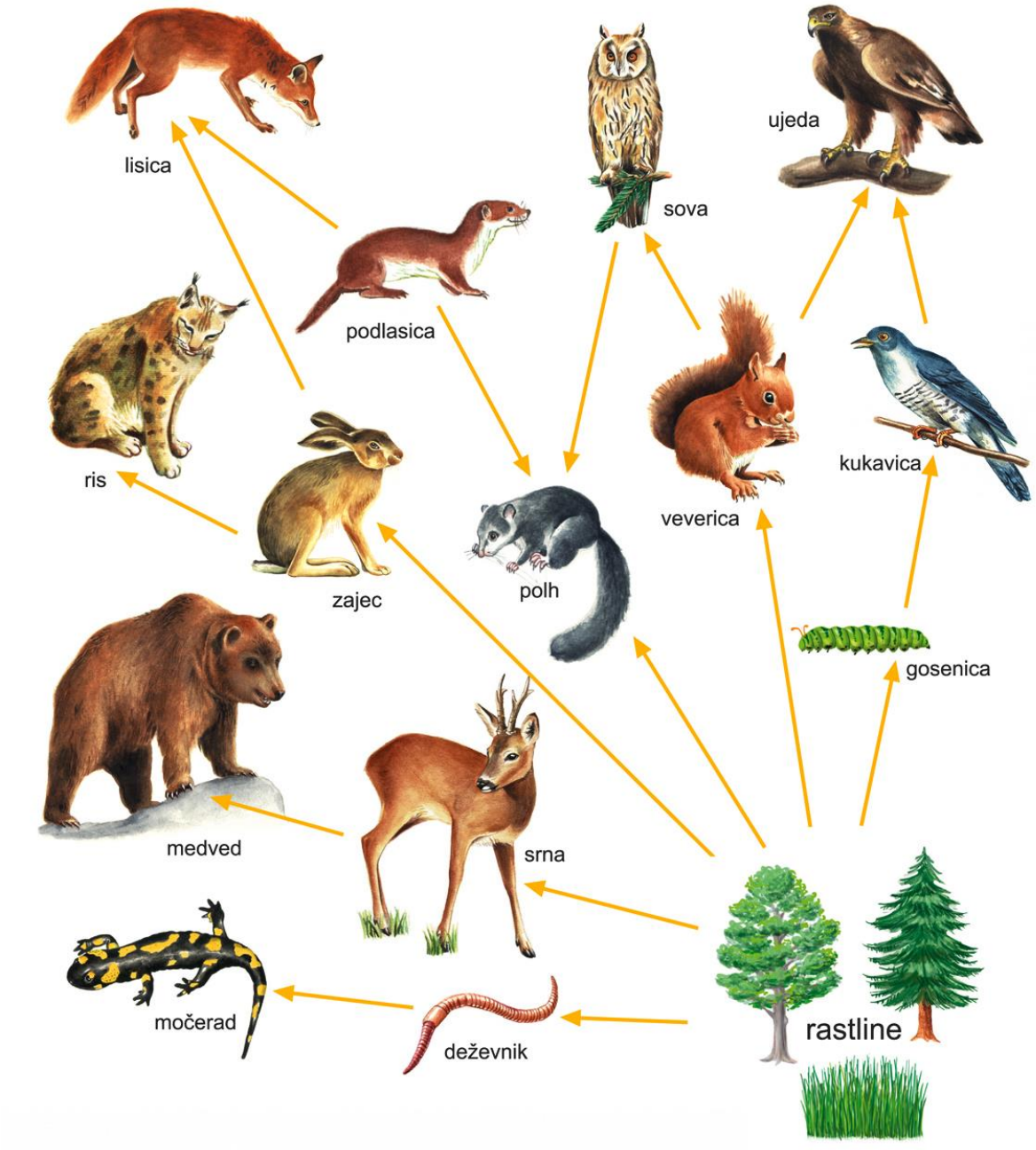

(VIR: Založba Modrijan)

23.4.2020

Živali za življenje potrebujejo hrano. Hrano pa si ne izdelajo same, kot to delajo rastline. Živali hrano dobijo iz okolja. Hrana vsebuje snovi, ki živalim dajo energijo. Snovi, ki jih živali ne porabijo, izločijo.

Živali se lahko hranijo z rastlinsko in živalsko hrano. Živalim, ki jedo mešano hrano, pravimo **VSEJEDCI**. Medved se prehranjuje z mesom in rastlinami, zato je vsejedec. Med vsejedce spada tudi človek. Ali tudi ti ješ meso in zelenjavo?

(vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Medvedi)

V naravi pa imamo tudi živali, ki se prehranjujejo izključno z rastlinami ali izključno z živalimi oziroma mesom. **MESOJEDCI** so živali, ki se prehranjujejo z drugimi živalimi oziroma z mesom. Te živali običajno poiščejo ali ulovijo drugo žival in jo pojedo, zato tem živalim tudi pravimo **plenilci**. **Plenilci lovijo plene (druge živali).** Mesojedci morajo najti dovolj hrane, da lahko preživijo, se razmnožujejo in skrbijo za svoje mladiče. Če jim ne uspe uloviti dovolj plena, poginejo. Med mesojedce spadajo ptice (na primer sokol, štorklja, orel …), plazilci (na primer gad, belouška …), nekateri sesalci (lisica, volk …) itd.

(VR: https://novice.svet24.si/clanek/novice/crna-kronika/5d79d445de7e8/trop-volkov-sredi-belega-dne-udaril-pri-ajdovscini)

Živali, ki se prehranjujejo izključno z rastlinami, so **RASTLINOJEDCI**. Rastlinojedci se prehranjujejo z različnimi deli rastlin. Nekatere živali jedo liste, druge plodove, korenine, vršičke. Nekateri rastlinojedci tudi pijejo medičino iz cvetov. Naša kranjska čebela tako spada pod rastlinojedce.

Med rastlinojedce uvrščamo **glodavce** in **prežvekovalce.** Delitev izhaja iz načina hranjenja z rastlinami. Glodavci hrano glodajo s svojimi močnimi sprednjimi zobami — sekalci. Med njimi spadajo veverice, zajci, hrčki, bobri, vidre … Prežvekovalci pa hrano prežvekujejo. Ti pojedo veliko trave, ki se zelo težko prebavi, zato morajo prežvekovati. Med prežvekovalce spadajo srne, koze, govedo, ovce …

OGLEJ SI ŠE SPODNJI POSNETEK.

https://www.youtube.com/watch?v=vJ2gSTigyzc

Kot zanimivost si lahko ogledaš še spodnji posnetek o prehranjevanju živali.

MESOJEDCI IN RASTLINOJEDCI.

Na list **preriši miselni vzorec**.

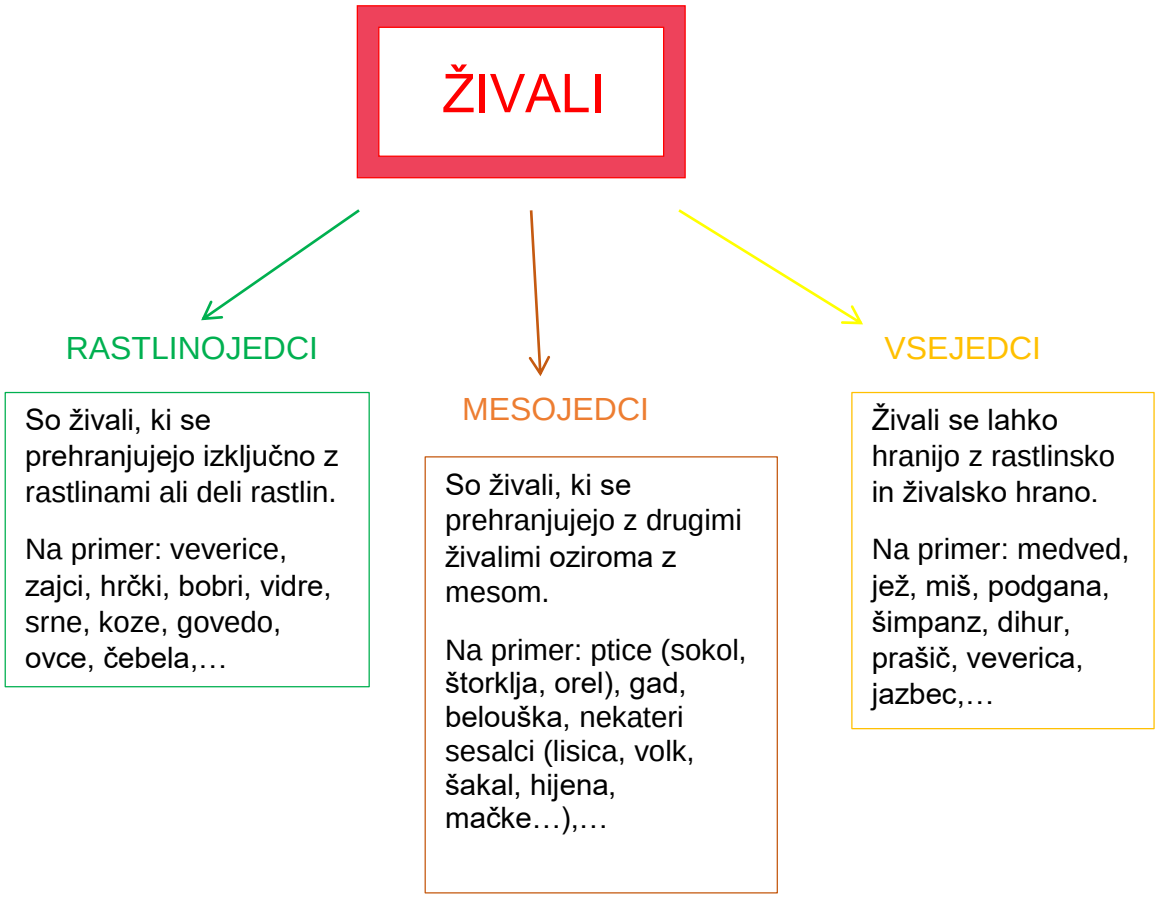

Oglej si še zapis iz učbenika v prilogi.